

J E L E N K Ö R.

55. szám

Pest, szerda. Julius 11.

1832.

Foglalat: Magyar és Erdélyország (Sophia főhercegné fimagzatot szül. Kir. kinevezések 's jutalmazások. Udvarhely szék' alkirálybíró 's főjegyző választás 's egyéb Székgyűlési fontos határozások. Temes vmgye megújított tisztí névsora az alszolgabírókiglan. A' gőzhajó Zemlini utja. Sopronyi cholera. Csanáloson Szatmárban 180 ház porrá ég. Jégzápor Ókánizsán). Anglia (a' Globe és Times észrevételei. A' Hollandok neheztelése az utóbbi protocollum ellen 's egyebek). Franciaország (jun. 24dikén hírelt ministerium, haditörvényszéki új ítéletek. Az Oest. Beob. és journal d. Débats Oppositio elleni gáncsa. Lelevel kitiltatása Franciaországból. Otto új görög király iránti hírek 's több más). Olaszország (átokbulla az egyházbirtoki nyugtalanok ellen. A' sz. atya kifelé sürgeti a' francziákat Anconából). Belgium (a' 66 prot. veleje). Legújabb hírek. Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Ó cs. k. Magassága Sophia Főhercegné Ferencz Károly Ó cs. k. Fensége hitvese jul. 6dikán Schönbrunnban szerencsésen egy főherceget szült, kit 7dikén déli 12 órakor vala szándék ünnepélyesen ugyanott megkereszteltetni 's erre körudvarlást (cercle) tartani. A' fens. szüle 's kisdéd frisen van.

Apostoli királyunk brixeni junius 25dikén költ legfentebb határozata szerint Alagovich Sándor urnak zágrábi Püspökké lette által megürült zágrábi nagyprépostságra 's az ehez csatolt auránai priorságra (perjelségre) Haulik György pristinaí vál. püspök, udv. Tanácsos és Referendárt a' nagymélt. m. k. u. Cancellariánál kegyelmes vala kinevezni.

Várady József Ur udvari titoknokká lette által megürült m. királyi helytartótanácsi titoknokságra gróf Dessewffy Aurél eddig a' nagymélt. m. kir. udv. Cancellariánál tiszteltheli udv. Concipista neveztetvén ki; e' f. h. 10dikén a' nagymélt. kir. helytartótanácsnál új hivatalába iktatásul a' hitet le is tette.

Felséges Urunk a' Borsán megürült ideigleni bányas 's olvasztás-igazgató hivatalra, mint szinte bányabírósi helyetteségre Halbendienst Ferencz kapniki bányamestert, 's bírósági helyettest; e' tisztre pedig gróf Nyáry Lajos nemesrendű fizetésbeli practicanst méltóztatott kegyesen kinevezni; Friesz Ferencz alföldi bánya-kerületi sebészt Stepliczhofon pedig 40 évi huzamos szolgálait tekintve egész díjjal nyugalmazni.

Az Erd. Híradó után ezeket közölhetjük: Ns. Udvarhely anyaszékünknek hosszas szolgálata által érdemes kir. főbírósi helytartója Áb-

rahámfalvi mélt. Ugron János ur atyai előlülése alá hívta meg junius 4dikére a' ns szék Rendeit, kiknek szívükön fekvén a' közjó előmozdítása, szokatlan számban gyültek össze. Hirül adatván a' fő kir. bírósági helytartó urnak egy követség által a' Rendek együttléte, maga is körükben megjelent 's elfoglalván előlülői székét, fontos beszéddel nyitá meg a' tanácskozást, kinyilatkoztatván: hogy a' gyülés főczélja az al-királybírói 's főjegyzői hivatalnak a' törvény értelméhez képest szabad választás által leendő megújítása. — Ennél fogvást a' szavak beszédésére biztosságot kívánt neveztetni mindenek előtt, melly meglevén a' biztossági előlülést magának tartá fen a' mélt. helytartó, de minekelötte munkájához fogott a' biztosság, némelly gyűlési tagok az egyesülési hit (unionis juramentum) letételét terjeszték elő, melly erdélyi alkotmányunk sarkalata, 's a' szabad néphez, fejedelmét vérevel is védleni készhez, leginkább illő törvény-kivánat; ugyan is hazánk szent törvényei szerint csak ugy lehet a' kebelbéli birtokos nemes közgyűlési taggá, ha előbb az egyesülési hitet leteszi, mellyben esküszik 1) hogy törvényes fejedelme ellen akár titkon, akár nyilván semmit sem csinál, hanem hív 's engedelmes lesz hozzá. 2) hogy a' három egyesült nemzetnek, (Magyar, Székely, Szász) és négy bevett vallásnak (római cath. a' két protestans és unitaria) semmi jusait 's privilegiu mit, 's az egyes hazafiakét sem sérti meg, ha pedig sértetnének azok, feljeleníti a' közgyűlésnek, mellyel egyesülten a' fejdelemhez folyamodik kérelmével, 's e' végre a' többi törvényhatóságot is felszólítja, mellyeknek hasonló esetben a' fejdelem elibe terjesztendő

kérésével szinte segédül áll. Azonban e' javaslat nem fogadtatott el, részint mivel némelyek azt állították hogy már a' hitet letették; mások, hogy már ők élőkben egyebeknek is elégszer megesküttek; sokan, hogy hitelés nélkül is becsületes emberek tudnak lenni; részint, mivel az előlülő ur a' kinevezett biztossággal, munkájok folytatása végett, előbb hogysen e' tárgy elhatározott, vagy vitatott volna, a' gyülekezetet elhagyá, következőleg a' gyülekezet előlülő nélkül nem tanácskozhatott, 's így a' mi igen népes közgyülésünk érdemes tagjai egyenként szavazhattak (melly 3½ óra alatt esett meg) 's a' biztosság hivatalos jelentését megtehetette, mindaddig a' ns Rendek foglalatosság nélkül ugyan, de egész csendben, csak barátságos és atyafiságos társalkodásban részeskedtek. Délutáni egyedfél óra tájban elvégezvén a' biztosság munkálkodását, újra megjelent gyülekezetünkben a' kir. főbirói helytartó urral együtt, erre kezdődtek a' gyűlési tanácskozások. Előterjesztvén a' biztosság jelentése úgy találta: hogy a' szavak többsége általjában a' magokat hosszas szolgálatjok által érdemesített 's most is szolgálatban levő, tisztatyafiakra esett. — Ezután felolvastatott két lófő és darabont (primipilus és pyxidarius) székely atyafinak csupán magok neve aláírtával, de a' lófő 's darabont Rend nevében benyújtott kérelmek, melly szerint esedeztek, hogy a' lófő és darabont Rend csupán a' tiszték megújítása tekintetéből szavazni hivatva össze, a' szorgos mezei munka idején tovább ne tartóztassék, ellene mondván egy szersmind minden azon újításoknak, mellyek által ősi alkotmányok csonkulást szenvedne, 's a' ne találja az ő közbejövételök nélkül hozatandó végzéseknél is; e' kérelem a' jegyzőkönyvbe iktatott, a' nélkül hogy a' Rendek annak elhatározásába ereszkedtek volna. Felolvastván továbbá ns Maros-széknek 's több magyar vármegyének felszólítások, melly szerint az országgyűlés kieszközölhetése végett minden törvényes mód használatra e' nemes anyaszék is felszólittatik, elhatározott: hogy e' ns anyaszékünk, melly köteles, példájával a' többi székely széket is serkenteni, szólítaná fel egyen-

ként azokat, előterjeszteni magok részéről a' fenforgó országos és sérelmes tárgyban lehető véleményöket, 's olly móddal egyesülni, hogy az egész Nemzet, mint egy test jelenhessen meg, a' nemzet pecsétje által megerősített, kérelmével a' fejedelmi szék előtt. E' gondolat és határozás örömet gerjeszte minden igaz hazafi szivben, mint előkövete a' hazafi és nemzeti szakadások enyészendésinek, 's kezdete a' viszont-egyesülés 's törvényes összeolvadás jótékony malasztinak. — — —

Hasonlólag ugyanez alkalommal határozott meg az is: hogy sz. István napjának megünnepeletése iránt küldetett kegyelmes fejedelmi rendelet csak a' Catholicusokat illethetvén, az Evangelicusok közül senki ne kényszeríthessék tiszti erővel azt megülni. Másnap tovább folytatván a' közgyűlési tanácskozást, ugyancsak azon két lófő és darabont székely atyafi, de csupán magok neve aláírása alatt, a' két Rend képében, két kérelem-levelet adtak a' Rendek elibe, melly szerint a' két Rend nagy sérelmét panaszolák az által, hogy azok egyedül tisztválasztási alkalomkor szoktak összehivatni, egyéb tanácskozásokból pedig kirekesztetnek; másokban pedig a' két rend nevében könyörgenek, hogy mivel a' székház épülete még félben van, szorítsa a' tisztség őket arra: hordanának elég szereket 's építessék fel azt, az ország tarából fizettetvén a' kívántató pénzköltség; 's ha tán az adandó mennyiség elég nem lenne, pótolná azt a' mentes (immunis) nemesség ön részéről. Még több nevezetes tárgy vala, melly méltán tanakodás alá jöhetett volna, de az előlülő véletlen kimenté után bontakozni kezdte a' gyűlés. Csak harmad nap olvastatott fel a' jegyzőkönyv kevés számra apadt gyülekezetünkben az idős alkirálybiró ur előlülése alatt; gyűlésünket pedig a' főjegyző ur szives bucsúzáttal rekeszté be. — Táplál ugyan azon édes remény, hogy anyaszékünk jó utra indulva megfelelően azon elsőségéhez illő, vagy jobban mondva az által parancsolt kötelességinek, hogy a' közérzésben, egymás jusai kölcsönös becsülésében 's oltalmazásában több testvér székely széktársinak vezér csillag gyanánt szolgáland 's ölelend minden alkalmat, mellyek elaludt nem-

zetiségünk serkentésére 's hajdani fényes, de elhanyaglott díszünk magasztására szenteltetendők.

Tek. T e m e s vármegye, mélt. báró Gerliczy Mihály cs. ƒ, m. kir. helytartósági Tanácsos 's főispáni helytartó előlülése alatt Temesvár sz. kir. városában Junius 26dikán tartá tisztválasztását. Isó alispán: Boros-Jenői Muslay László felkiáltással, 2dik Pacséri Császár Sándor, szavazással megmaradtak. Fizetésbeli táblabirákká lettek: Marsovszky Ferencz és Draskóczi Milecz László felkiáltással. — Főjegyző: Cserneki és Tarkói Desseffy Antal hivatalában megerősítettet. Isó affjegyző: Várkonyi Várkonyi Ádám kineveztetett, 2dik Tesényi János meghagyatott. — Tiszti főügyész: Nagy és Kis Semlaki Osztóics János felkiáltással megmaradt. Alügyész: Zadjeli Slachta Lajos felkiáltással. Főadószedők 1) Doctorovics Miklós. 2) Laczkovics István. Számvevő: Nebojszai Bogma István, felkiáltással. Levéltárnok: Jablonczay Ádám. Főszolgabírók: Sédeni Ambrózy Lajos, Rétháti Kövér János, Laczkovics János és Sósokúti Szabó Antal, felkiáltással. (Pótolékját máskor).

Ó cs. kir. Felsege jun. 11diki legfentebb határozata a' tyroli határszél, lombard-velencei királyság, ausztriai 's magyar tengermelék hosszában vont egészségi korlát-vonalt felszabadultnak parancsolja 's így a' járás-kelest az előbbi szabad lábra helyzi.

Isó Ferencz gózhajó Julius 6dika estéjén jött meg Pestre Zemlinből, hova 3dikán indula utnak, így tehát legelőször járta ebeli utját négy nap alatt meg oda 's vissza.

Felsőbb helyre hivatalosan érkezett tudósításoknál fogvást a' cholera Soprony vgyében ismét kitört, 's kivált Sopronyban dúlni kezd, hol 15 ezernyi népségből naponként 20—27 martaléka.

Nagy Károlyból julius Isójén: Csanálos (egyike mélt. gr. Károlyi György legszebb helységeknek Szatmárban) mély gyászba borult az azt érte tűzveszély miatt, melly a' legnagyobb szélvész alkalmával ütvén egy kovácműhelyben ki, tegnap délfelé egy pár óra közben 180 házat emészte meg csüröstül 's minden takarmányostul, minthogy a' munkás lakosok épen

szénagyüjtéssel foglalatoskodván mezőn voltak 's ennelfogva úgy szólván semmit sem menthetének meg; a' lángözön olly villám sebbel, és szerteágozva dühödött, hogy még az eleven és zöldellő fákat is elmészte 's a' temetőn által még a' szőlők venyige-garádit is nagy részben elhamvasztá; elégett a' templom minden bel készületestül, el a' torony 's a' harangok elolvadtan hulladoztak alá, el a' parochia minden épületivel 's az urasági vendégfogadó is, hol a' fogadósné a' pinczében keresvén a' lángok elől menedéket fiastul 's leányostul a' fast által megfulva találtattak. Irtóztató nézni azon pusztulást, melly ezen valóban szép helységet olly hirtelen porrá tette. Koldusságra jutott a' legvagyonosb lakos is, mivel még pénzét sem kaphatá ki. Eddig az omladékok közt 3 gyermek taláztatott elégve, azonban kétségkívül több is lesz. A' szerencsétleneket a' számosan kitódult N. Károlyi lakosok, 's a' mélt. Uraság azonnal felsegíté élelembelivel, mint-hogy attól is egészen megfosztattak. Nem maradt az egész gyönyörű helységben több 36 háznál, mellyeket az oda érkezett fecskendők szabadíthatának meg. A' jó plebanus osztozik a' szerencsétlenségben hiveivel, köztök kívánván uyomorú helyzetében is maradni.

Ó-Kanizsa Bácsban: a' folyó Julius Isójén hűs levegő, 2dikán hideg eső, 3dikán csipős szelű 's télrokonú idő szorult kies körünkbe, 's bélelt köntös kerité már a' nyárhoz készült párolgó tagokat, 4dikén lanyha, 5dikén délig fellegtorlatok közt bujkált a' nap, délutáni két óráig forró meleg, 2—5tig rekedt 's felhős, 5 és 6 óra közt rettentő zápor villám 's gerezdekké csapozott 7 lat nehézségű sűrű jégdarabokkal kísértetve, gabonánk, szőlőink, gyümölcsösink, kerteink nagyobb részét árván, pusztán, meddón hagyá, számos kéményt zuhanta le, sok palánkot és fedelet rombolt össze vissza, a' jégvész dühének kitett házak minden ablakit porrá zuzta, a' bennök lévő butorokat is kiméletlenül össze-ragyázta, tömérdek baromfit ölt el, a' tisztai malmokat pedig vagy habörvénybe dönté, vagy helyeikből kisodorván, a' kormánytalan zajok közt hányatva sujtá a' partoldalhoz, fájdalom — —!

A N G L I A.

A' király folyvást kívánt, jó egészségben van. A' city a' minapi gyászeset következtében a' parlamentéhez hasonlatos, hódoló felirást nyujta be Ő Felségéhez.

Mint halljuk, így szól a' Globe, a' toryk folyvást azon reményben élnek, hogy nem sokára ismét hatalomra jutnak; sőt némelyek a' napot is jövendőletik (aug. Isójét), melyre a' pecsét mulhatlan kezeikbe kerül. Szeretnők tudni, meddig fogna ez maradni kezökben? Mint toryk 's a' reform ellenjei nem hathatnak többé, e' címek alatt hitelök elenyészett. Uj pártot kell tehát formálniok, új principiumot vállalniok, hogy a' nép bizodalját újra megnyerhessék, 's e' nélkül mit ér az udvar pártfogása, mit a' katonasággal parancsolhatás? (Angliáról értve t. i.) — Az új parlament kétségkívül még hajthatlanabb lesz mint a' mostani, annyiban t. i. a' mennyiben az, egy megvesztegetett igazgatást, ha akar, sem fog gyámolithatni. Ugyanis a' választók minden választatandóval meg fogják ígertetni, hogy ezek a' parlamentben a' békét, takarékoságot az országos költségekben, 's a' nyilvános interesséket sértő minden monopolium eltöröltetését sürgetendik. — 'S illy alsóház elibe mernének a' reformelleniek régi principiumikkal lépni??

A' Times igen bölcs és helyes észrevételeket közöl a' francia dolgokról. Ha, ugymond, a' francia kormány önmagát zavarba nem ejté az ostromállapot hirdetése által, úgy a' minapi támadások inkább nevelték mint gyöngítették volna tekintetét. Azon félelem, hogy a' rendzavarókkal egy sorba fog vettetni, mind a' két oppositiot (a' liberalisokat t. i. és royalistákat) egyiránt zabolán tartotta volna, míg a' lakosok ama' legnagyobb része, melly mindenek felett békét 's vagyonbátorságot ohajt, annál biztosabban simult volna a' királyszékhez. De az ostromállapot, melly, mint a' vizsgálatokból tetszik, csak egykét polgárt 's nyomorult csavargókat állithat törvény elibe, a' győzelem minden gyümölcsétől megfosztá a' kormányt; sőt egy igen keserű gyanut, igen hatalmas fegyvert szolgáltatott ellene; ugyan is felfüggesztetvén az

ostromállapot által az 1830diki (juliusi) chartának legsarkalatosb rendeleti: nyilván láthaták mind azok, kiket az elnyomott utóbbi támadáshoz erősb vagy kevésb sympathia kapcsol, melly igen csalatkoztak ök abeli hiedelmökben, hogy a' mostani charta nem enged többé semmi szint és eszközt az elnyomás és despotismusnak. Im ez a' charta, mellynek örök gátul kell vala az önkény ellen szolgálnia, még nem élt két esztendő. Micsoda biztosítása van most a' nemzetnek, hogy alaptörvénye nem fog megsértetni, valahányszor egy névtelen lázadás az ország valamely szögletén a' kormányt hasonló kivételekre hatalmazhatja föl? — E' kérdés, ugymond a' Times, komoly és szomorú, de nem idegennek dolga megoldani azt, vagy a' jövendő gyászkepet a' hihetón istul, gyászabbnak festeni.

Londoni hírek szerint az ottani admirallisság tudósítást vön, hogy dom Pedro serege San Miguelből (azori szigetek) elindult. Annyi bizonyos, hogy a' lissaboni egyházi-ügyminister egy, jun. 16dikán költ, kerülőlevélben hírül adá „miképen az azori lázadók csakugyan azon bolond 's vakmerő szándékban vannak, hogy Portugáliát megtámadják.“ —

Amsterdami levelek azon neheztelésről szólnak, mellyel a' hollandi nép és kormány a' conferentiának utóbbi protocollumit fogadá. Különösen csudálkoztak azon, hogy a' Hollandiaknak Antwerpből elvonulások kívántatik, minekelőtte a' pör legfontosb kérdési elvolnának döntve. Mondják hogy azt a' conferentia végképi felszólítással sürgeté, 's e' hónap (jun. 25dike) lenne a' határnap, meddig a' vár áltadatásának meg kellene történnie, 's ha talán ez idő elfolyta után a' hollandi udvar semmi választ nem adna, e' hallgatás is formaszerinti nem-akarásnak fogna tekintetni. — Továbbá panaszkodnak a' Hollandiak, hogy ök az iránt, a' mi a' jun. 12diki conferentiában történt, megcsalattak. Ugyanis ök azt hívek, hogy a' nov. 15diki szerződésnek Oroszország által javasolt módosítási és szelidítési a' többi hatalmasság jóváhagyását is megnyerék. Illy értelmüleg tudósított a' haaigai udvar Londonból, 's e' tudósításon épít-

ve tevé a' külminister a' generalstatusoknak, kedvező előterjesztését. De midőn a' protocollum megérkezett, akkor tetszett ki, milly kétértelműek azon szók, mellyekbe a' Hollandiának adandó kedvezések öltöztettek, 's az édes csalódás egészen eltűnt, midőn most Antwerp átadatása nyilván kimondatott. Egyébiránt e' levelek magasztalva említik a' Hollandiak bátor, nemes szellemét 's a' készületeket, mellyeket az ellenségeskedés elfogadására 's megkezdésére tesznek. —

FRANCZIAORSZÁG.

Junius 24dike elmúlt 's az ostromállapot még sem szűnt meg. Sőt a' Messenger, National és Echo Français (politikai ujságok) ügyvivői ugyan ez nap jelennek meg a' haditörvénytörvény előtt, hová a' jun. 5 és 6dikát megelőzőt vagy e' napokon letartóztatott czikkeikért idézve voltak. Mindnyájan protestáltak a' törvénytörvény illetősége ellen. A' National ügyvivője Paulin ur azt is kinyilatkoztatta, hogy magát nem fogja védeni, sem ügyvédet választani, ez okon neki a' haditörvénytörvény nevezett ügyvédet. —

Azonban a' junius 24dikén tartott cabinet nagy tanács, mellyben maga a' király vivé az előülést 's Talleyrand és Dupin urak is, meghívások szerint, jelen voltak, fontos határozatokat szült, kivált a' ministerium módosítására nézve, mellyről ugyan az nap estve következő hírek szárnyaltak Parisban: első minister, egyszersmind pecsétőr, Dupin ur lett; oktatásminister: Barthe; kereskedésminister Thièrs; finantzminister gróf d'Argout; statustanács előülője ministeri osztály nélkül Girod de l'Ain. Montalivet, Soult, Rigny és Sebastiani urak osztályikat megtartják. — Az ostromállapotról nem végzett a' titkos tanács semmit, mivel a' vélemények eziránt igen viszongának egymással; de hihető a' cassatio törvénytörvény itélete nem sokára eldöntendi e' tárgyat. —

A' Tribune, jun. 23diki számában, egy levelet közölt, mellyet ugyanazon hónap 12dikén marsal Soult (a' hadminister) irt volna a' koronaherczeghez, 's mellyben az (Soult) a' háboru kiütését közellevőnek, az ország állapotját pedig felette szomorítónak festi 's töb-

bek között azt mondja, hogy Franciaország 200,000 embernél többet a' fegyverrel közelgethető idegenek ellen nem állíthat. A' Moniteur junius 24diki száma e' levelet egészen költöztetnek állítja.

A' második haditörvénytörvény előtt jun. 25dikén Desaulle mechanicus és juliusi-keresztes fenytörpöre fordult elő. Ez arról vádoltatott, hogy jun. 5 és 6dikán a' kormány megbuktatására törekedett, másokat ugyan e' czélban segített, 's gyilkos szándékát több katonára ellen eléggé bizonyította be, noha mellékes akadályok miatt nem teljesíthető. A' törvénytörvény őt e' szándékolt gyilkosságban bűnösnek ismervén, némelly szelidítő környülmények miatt tiz esztendői fogság és fenytör munkára ítélte; egyszersmind tudatá vele az előülő, hogy a' juliusi keresztet tovább viselni méltatlan. Ugyan itt 's ekkor Didier nevű löcsiszár törpöre is lefolyt. Ez egy fegyveres csoporttal a' városi gárdának egyik őrhelyét támadá meg. A' törvénytörvény őt husz esztendei fegy-munkára (Correctionsarbeit) ítélte. Végzetül e' hadi törvénytörvény magát a' jul. 5 és 6diki vétségekbe illető bírónak ismérte; — de mit fog majd a' cassatio-törvénytörvény mondani? —

Az Oest. Beob. minekutána azt mondá, hogy azon általános rossz, melly most az ember társaságot nyommasztja, a' liberalismus, mellyből előbb utóbb, akarva nem akarva, vérengző támadások és végre republica ered, a' következő kivonatot adja a' Journal des Debats czimű francia ujságból, mellyben a' francia oppositio viselete gáncsoltatik. „Nem, nem vádoljuk mi az oppositiot arról, így szól a' nevezett journal, hogy valósággal összeesküvék, a' jun. 5 's 6diki bűnökben tett-képen 's egyenesen részt vett volna, hanem igen is arról, hogy a' republicanus szövetekezést 's a' polgárháboru elősegelte 's mintegy előre készítette az által, hogy a' külön nemű támadás-és lázadásokat mentegeté, a' charta tekintetét megtámadá, a' királyi méltóságot szünetlen gáncsolá 's azt a' nép tekintetében lealacsonyítani ügyekezett; végre 's legközelebb pedig az által, hogy majus 28dikán (Lafitte urnál) olly tanakodást és feszegetéseket

nyitott meg, mellyekben a' republica és monarchia összehasonlítottván, utóljára is csak az határozatott meg, hogy a' követeknek nincs jusok a' nemzetre e' vagy ama' kormányformát tolniok, 's így, az akkori ülés helyben hagyott jegyzőkönyve szerint, a' nemzet jövődjét függőben 's kérdésben hagyván, a' republicai forma barátit szertelen reményekre buzdítá és szándékaikban megerősíté. Ezért vádoljuk mi az oppositiot, ezt tulajdonítjuk neki vétkül, még pedig egyetemleg, nem egykettőnek, mert egyetemleg tanakodott itt, egyetemleg írta az itt elfogadott nyilatkozást (compte rendu) alá. Midőn a' kérdésbeli jövődjő, vagy, egyenesen szólván, a' republica jöve itt szóba, mit tettek ti, oppositioféli követek, kik magatokat az oppositio egyeteméből kihuzni 's azt összeleg vádoltatni nem akarjátok? megszüntetek-e összeleg, együtt tanakodni? kimondottatok e, hogy a' republicát akarók 's a' juliusi monarchia mellett megmaradók között többé semmi közösülés nem lehet? szóval elváltatok é tőlök nyiltan és őszintén? Nem; sőt azontul is együtt tanakodtatok velök, együtt készítetek a' nyilatkozást (Jelenkor 48. 49.) 's itt méltán illet titeket is egyetemleg a' vád. Ti feláldoztatok azon nyilatkozásformát, mellyet előbb ti készítettetek, azon ohajtásnak, hogy egy mást az oppositio minden tagja elfogadhasson, e' miatt superlativus helyett csak positivust kívántatok, szóval elkövertetek mindent, hogy az oppositio egyetemleg munkálhasson, 's most még sem akarjátok hogy mi azt egyetemleg vegyük? — „De mi nem vagyunk republicanusok, így szóltok, mi a' republica ellen szólottunk, 's ha erre világos próba kell, ott van Odilon-Barrot ur levele Köchlin urhoz.“ — De hiszem ez mind szó csak; nekünk tett kell, azt mutassatok. Mondjátok meg a' napot, mellyen az oppositiotól nem csak szóval, hanem tettkepen is elváltatok; hiszem volt erre fényes alkalmatok, mikor? az oppositio nyilatkozásakor; ekkor kellett volna a' véleményben külön válni, ekkor a' monarchiai vallástételt el nem gyöngítettetni.“ 's a' t.

A' Lafitte-i oppositio nyilatkozását eddig

elé 137 követkamarai tag írta már alá. (A' legelső aláírottak száma majus 28dikán csak 41 volt. —)

Leleuel ur parancsolatot kapott a' belső ministertől a' Courier Français szerint, — hogy Parist és Franciaországot nyomban hagyja el. Parisban a' cholera újabb erővel öldököl. (de Bécsben 's Londonban 's Holsteinban is).

Junius 22dikén Guinaud ur, a' parisi, elosztatott pattantyusság tisztje és generál Dellestert párviadalra keltek. Okot erre a' generálnak egy kemény kifejezése szolgáltatott, mellyel ez egy nyilvánossá tett tudósításban a' nevezett pattantyusságot illeté. Guinaud lőtt legelőbb és hibázott; ekkor a' generál a' levegőbe lőtte pisztolyát 's bármint sürgeté ellenfele, sem újra löni, sem a' vitát karddal folytatni nem akará. Midőn így az egész viadalnak vége lön, a' generál, a' nélkül hogy ez tőle kívántatott volna, önkényt kinyilatkozatá, hogy neki nem volt szándéka valamely, a' volt pattantyussághoz tartozott polgárt megsérteni, legyen annak politikai véleménye akárminő. —

Bizonyosnak állítják, mond a' Messenger (párisi ujság), hogy a' Görögországot védő hatalmak követei egy új protocollumot irtak alá Londonban a' nevezett ország ügyeire nézve — mellyben ezek volnának a' fő pontok: 1) Otto bajor herczeg, mint ujdón kinevezett görög király, minél előbb statusaiba fog utazni, hova őt 3000 bajor fegyveres kísérendi. 2) Számára a' három hatalmasság 20 millio franknyi kölcsönt biztosít. 3) Ha Otto király fi örökös nélkül haland el, a' görög korona nem száll a' bajor fejedelmi házra vissza, hanem új király fog a' három udvar által választatni. —

OLASZORSZÁG.

Pápa Ó Szentsége az anconai liberalisok minapi tettét (l. Jelenkor 50, 52, 53) igen rossz szemmel nézni 's jun. 23dikán költ bullája által egyházi átokkal (excommunicatio) büntetni méltóztatott. Ezen bullának nevezetesb szavai imígy következnek: „E' lázasztók (az anconai liberalisok) fenyegetések és gyilkolás által rezzenték a' becsületes polgárokat el a' nyilvános ügyek vitelétől, csakhogy ne-

kik kelljen ezt aztán áltvenni, nehogy különben a' tiszteitől elhagyatott város a' szerencsétlenség mélyébe süllyedjen. E' végre támadólag 7 férjfiut választottak az összeesküttek (neveiket lásd Jelenkor 53), kik hihetetlen hivatással a' nép nevét ruháztatva magokra fel, prodelegatusunkhoz mentek, hogy a' mi az egyes városok 's az egész status kormányása, a' törvénykezés és vámrendszer, a' kincstár és katonaság állapotja felől eddig határozva volt, az ő kényök szerint másíttassék meg, új törvénykönyvek adassanak, 's a' kormányzásban is új rendszer állapíttassék, melly által a' catholica vallás 's az egész status kifordíttatnék sarkiból 's nyomorult módon sietne vesztire. E' kényelvű kép-mutatók (bilingues, hypocritae) azzal dicsekszenek ugyan, hogy ők a' status és religio ellen semmit nem akarnak; mert igen ravaszok ők 's csalják 's ezt csak azért mondják, hogy a' népeket ámítsák 's azoknak jóindulatjokat megnyerjék: holott a' leggyalázatosabb fondorkodás által a' hitet, szentegyházat 's törvényes uralkodást láb alá tapodni és semmivé tenni ügyekeznek. Ez és több más, tudva levő, tanuk által bebizonyított, nyilvános tettek estek a' legnagyobb fájdalommal, biztos tudósítás által, értésünkre. Az anyaszentegyház és status illyes sérelminél vétek volna tovább is hallgatni, minthogy huzamos elnézés részünkről, a' lázasztók merészletit nevelni, a' legszomorubb égés lángjait terjeszteni, 's Reánk a' henyesség mocskát, vagy talán a' religio ügyével nem gondolás gyalázatbélyegét is sütni fogná. Szeretnők ugyan ez eltévedett embernyáját mint tavál az intés, szánakozás, és jószág szavaival ismét magunkhoz hívni; de mivel bagymáz-képzetőkben az olly gyakran hívó atyát mindannyiszor felleértettek, 's istentelen összeesküvés dühökben az anyaszentegyházra hallgatni nem akartak, sőt magokat mind szörnyebb és szörnyebb bűnökkel fertőztették: tehát mi most, minekutána több hónapi tapasztalás után a' felesleg jószág, türelem és szeretet minden eszközét egészen sikeretlennek látjuk, kényszerítve érezzük, noha szomorú szívvel, de a' szükség megismerése mellett arra határozni el

magunkat, mire a' szent kánonok 's a' minket megelőzőtt római pápák példája vezetnek, t. i. hogy lázadó alattvalóink ellen kivonjuk a' kardot, mellyet Isten a' religio és igazság védelmére kezünkbe adott. — Miután tehát nyilvános, hogy az összeesküttek említett tettei által a' religio szentsége 's a' romai egyház jusai megsértetnek és szoríttatnak, minthogy továbbá felő, hogy más helyütt még gonoszabbak fognak történetni, ha mi ennek kötelességünk szerint elejét nem vesszük: ez okból mi nyilvános, alázatos könyörgéssel lelki világosságot kértünk a' szent Lélektől, 's kinyilatkoztatjuk a' mindenható Isten, szent Péter és szent Pál apostolok és a' mi magunk nevében, 's tiszteletre méltó cardinal feleink válogatott tanácsának meghallgatása után, hogy mindazon alattvalóink, kik Anconában támadást, hitszegést, kormányváltoztatást és szent Péter, az apostolok fejedelme, örökjének bármi megcsorbulását akarták 's előmozdíták; kik a' pápai tartományokban a' helybeli 's tartományi fő törvényhatást, melly minket 's a' római egyházat illet, bitorlani, háborgani, tartóztatni 's akármiképen akadályoztatni merészkedtek; kik az egyházi szabadságok 's az egyház és e' szent szék összes, vagy egyes jusai ellen akármiképen 's akármilyen szín alatt vétettek; a' kik megbizásokat adtak, vagy azok kivételét segélyt; kik pápai katonák ellen fegyvert viseltek, 's kik a' szentegyház birtokának más helyein összeesküvést forraltak 's a' támadást 's elpárolást tovább terjeszteni ügyekeztek: hogy, mondom, mind ezek akármilyen rang, czim, hivatal 's foglalatosságban legyenek, a' nagy átokba 's az ezzel járó egyéb egyházi fenyték- és büntetésekbe estek, 's mi őket, ha szükség, ezennel ujlag átokba vetjük (excommunicamus), úgy, hogy ezen egyházi büntetésektől senki más által hanem csak általunk 's a' mindenkori római pápáktól oldoztathatnak fel, — kivevén haláluk óráján (in articulo mortis), de ha felgyógyulnak, megint visszaesnek az átokba; — továbbá kinyilatkoztatjuk még, hogy a' feloldoztatásnak mind addig fogantja nincs, míg tévedésikről szóval is tettel is le nem mondanak 's éret-

tők az egyháznak 's nekünk 's e' szent székek az idő és személy kívánati szerint eleget nem tesznek. — Minthogy mi ezt a' valóság és szent székek Istentől reánk bízott védelmeül 's csak a' szükség által kényszerítve rendeltük és tesszük: tehát mi bizony szomorkodunk és sirunk annyi fiaink boldogtalan vakságán 's esedezve emeljük szemeinket a' minden vigasztalás atyjához, mint a' mi, vagy is inkább a' maga saját ügye védőjéhez 's oltalmazójához: tegye irgalmának csudájit 's törje meg azok kemény daczát, hogy így a' kik előbb balgák voltak, az anyaszentegyházba visszatérjenek, 's mi őket örömmel fogadván ismét karjaink közé, egyszersmind a' catholica ügynek 's az igazságnak (nem veritas, hanem justitia) ezen új diadalán (triumphus) vígan örvendhessünk. — Költ Romában, szent-Péternél, a' halász-gyűrűpecsét alatt, június 21dikén 1832ben pápaságunk másodikában. (A' mostani pápa XVI. Gergely, előbb Mauro Capellari, áldott jó ember).

A' sz. Atya ujjal 's erősen sürgeti a' Francziáknak Anconából eltakarodásokat. Eziránti jegyzékét gr. St. Aulaire francia követnek Romában már ált is adatá, 's ez azt azonnal Parisba küldé. Igen megnehezelt ő Szentsége, hogy Cubières general, adott ígérete ellen, a' liberalisokat mindenkép biztatja 's a' pápai kormány tekintetét a' nép előtt folyvást csökkenti. Legujabban rossz néven vették tőle, hogy azon isméretes felírást, melyet a' liberalis küldöttség Ancona nevében nyujta neki által, elfogadja, 's Romába küldé. Meglátjuk, ha e' felszólításra kész lesz e' a' francia kormány, minekelőtte még az ígért institutiók az egyházi birtokiaknak megadatnának, sergeit Anconából visszahuzni.

B E L G I U M.

A' 66dik protocollumot, mely jun. 15-dikén költ, közlik a' londoni újságok. Ebben

a' conferentiának egyéb tagjai felszólítják Ausztria és Burkusország követeit: fordítanak a' német szövetség figyelmét Thorn ur szabadon bocsáttatásának kieszközlésére, mely a' belga meghatalmazottnak (Goblet urnak) ezen protocollumhoz kapcsolt újabb, sürgető jegyzékéhez képest mind inkább szükségessé 's halaszthatlanná válik. Egyszersmind tudatnak a' német szövetséggel, miképen „négy hétnél több idő telt el eziránti sikeretlen előterjesztésekben a' király - (luxemburgi) nagyherceg előtt; 's így minekutána Thorn ur olly birtokon fogatott el, melynek neutralitását a' német szövetség is kimondá, ez most azon törvényes hatalomnál fogva, melyet mindenkor olly nagy bölcseséggel gyakorol, nem tehet egyebet, mint a' luxemburgi vár katonai kormányzóját minél előbb hatalmazza fel annak valóítására, hogy Thorn ur azonnal szabadon bocsáttassék.“ Ausztria és Burkusország követi kinyilatkoztatták, hogy e' kívánságról tüstént értesítendik a' nevezett szövetségi gyűlést.

LEGUJABB HIREK.

D'Acre várát Ibrahim seregei maj. 27kén megrohanással elfoglalák.

Irland három negyede megszünt fizetni tizedet, 's egész egyházmegyék zúdulnak a' támadólag ellene.

A' jun. 30iki moniteur közöl egy kir. parancsolatot, mely Paris ostromállapotját megszünteti.

Pénzfolyamat:

Bécs (Julius 7dikén) közép ár:	
Státus 5 pC. kötelezőlev.	86 $\frac{1}{2}$ p. p.
— 4 pC.	76 $\frac{1}{2}$ —
— 1820diki nyeres. kölesön	176 $\frac{1}{4}$ —
— 1821diki	123 $\frac{1}{2}$ —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pe. banko kötel.	47 $\frac{1}{4}$ —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCt kötel.	— — —
Bank-actiak v. részvények darabja	1131 — —

A' gabonának pesti piaci ára Julius 10dikén 1832.

Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb
Tisztabúza	146 $\frac{2}{3}$	120	113 $\frac{1}{3}$	Zab	33	32	30 $\frac{2}{3}$
Kétszeres	96 $\frac{2}{3}$	90	86 $\frac{2}{3}$	Köles	—	—	—
Rozs	56 $\frac{2}{3}$	55 $\frac{1}{3}$	53 $\frac{1}{3}$	Köles-kása	—	106 $\frac{2}{3}$	—
Árpa	44	42 $\frac{2}{3}$	41 $\frac{1}{3}$	Kukoricza	46 $\frac{2}{3}$	43 $\frac{1}{3}$	42

Szerkezteti Helmezy. — Nyomatja Landerer.